

POŠASTI, STRAHOVI IN STISKE

Težka osebna stiska ... Za nekoga je to neuspeh v šoli, na delovnem mestu, nekdo drug bo ob tem najprej pomislil na lakoto. Nemogoče je opisati trilijone problemov z enim samim praznim, bledim pojmom. A bom nekako poskusila – zate, zame, za vse, ki, čeprav točne definicije ne znamo povedati, dobro vemo, kaj pomeni.

Navodilo tega natečaja me sprašuje, kako se spopadam s stisko. Z mojo stisko. Prva stvar, ki se mi je izoblikovala v glavi, je bila zgodba. Ne odgovor na vprašanje. Ne neka razlaga. Ne spis. Le zgodba. Nazadnje sem napisala deset strani. To je moj način, tako predelujem probleme, ki se zaletavajo vame. Nekaj se zgodi, dva dni uničujem vse okoli sebe, pol ure jokam, glasbo poslušam tako naglas, da nam skoraj odnese streho ... potem pa pišem. O eni točno določeni razpoki v mojem srcu, duši, mislih, glavi, kjerkoli hočete. O tisti majhni razpoki. In ko končam, se mi zdi, da od daleč opazujem nekoga, ki se prebija skozi enake stiske, kot sem se jaz. A zame so le še oddaljen spomin. Torej, ob razmišljanju, kako naj se lotim pisanja o stiskah, mi je kmalu postalo jasno, da to lahko storim samo na en način: z zgodbo. Pripravite se. To bo dolga pot.

Kot otroci smo vsi imeli svoje pošasti. V omarah, pod posteljo, povsod. Predstavljajo naše hibe, temne spomine, strahove. Stiske. Ko so majhni deklici prvič predstavljene strahote, ki jih povzročajo bolezni, pošast v omari ponoči postane zgrbljena starka v invalidskem vozičku. Ko je fantek zasmehovan, ker zgreši gol pri nogometu, se zvečer pod njegovo posteljo znajde največji šolski nesramnež. Pošasti znova in znova spreminjajo obliko. Včasih jih je med vsemi novimi informacijami težko prepoznati. Kdaj pa kdaj kakšno obliko zadržijo tudi cel teden, mesec. In kdaj pa kdaj pokukajo tudi na plano. A le tedaj, ko jih nihče ne vidi. Pridejo iz omar in izpod postelj ter se zberejo, vse pošasti našega doma. Pošasti staršev in najstnikov, dedkov, tet in otrok. Srkajo namišljeni čaj in grizljajo navidezne piškote, sem pa tja tudi spregovorijo. V moji zgodbi pa se je zgodilo še nekaj več, nekaj, kar je prestopilo meje pošastne normale.

Deklica, ki se je kot otrok prestrašila bolezni, in fant, ki je zgrešil gol, sta odrasla. Obe pošasti sta še vedno čepeli na svojih mestih, tudi ko sta vstopila v najstniška leta. Nikoli nista odšli. Ne ko je deklica doživljala prvo ljubezen ne ko se je deček poskušal naučiti kitaro, ne ko ju je bolezen zaklenila v hišo. Manjkrat sta spreminjali obliko, saj sta starost in trajanje težav sorazmerni, a kadar je bilo potrebno, sta hitro služili svojemu namenu. Kup stisk se je med zaprtostjo v hiši hitro kopičil, vse težje je bilo slediti tempu vsakdana. Bili so dnevi, ko je

pošast pod posteljo razmišljala, ali naj bo raje kup nedokončane naloge ali izgubljeno prijateljstvo. Pošast v omari pa je kakšen teden obupano obstala v obliki jeze. Prav zato sta si obe oddahnili, ko je končno napočil dan svobode. Zaprtost je tudi njiju utrudila.

Dekle, fant in njuni pošasti so odšli na počitnice. Kar naj bi bil oddih, je bila tudi enkratna priložnost, da se pošasti snideta.

In res sta se. Prva pošast je prilezla izpod postelje in s krvavih kavbojk stresla pajčevine. Iz omare je stopila druga pošast, vsa koščena, njeni lasje so bili mastni in koža rumenkasta. Besede so ostale neizgovorjene, ko sta se tako opazovali, enaka obraza, a drugačna. Vedno je fascinantno opazovati nekaj, kar vidiš prvič. V celem življenju pošasti še nista prevzeli tako strahotnih oblik. A čutili sta še nekaj posebnega, nekaj novega. Njuni strahovi so se zaljubili. Najverjetneje še nihče ni videl bolj nenavadnega para. Obe pošasti, strahovi in stiske so se pomaknili drug proti drugemu. Pošasti sta se dotaknili. Njuni dlani sta bili enake velikosti, njuni čeli prav tako. Vse sta čutili. Ena oseba, dve telesi. Dve enaki telesi.

Tudi dekle in fant sta strmela drug v drugega. A nista se pomaknila bliže. Njuni pošasti sta bili močnejši. Tako sta se navezala nanju, da sta jima začeli pomeniti udobje. Dolgo v noč sta poslušala njuno rezko šepetanje. Pošast izpod postelje je ob branju dekletovega dnevnika odkrila, da je celo v šoli ves čas mislila nanjo. Dolgo časa je bilo tako.

Dokler Nekega mrzlega zimskega popoldneva sta se pošasti stiskali v dekletovi omari. Pozno je bilo, nikoli ni tako dolgo ostajala zunaj. Skrbelo ju je, a brez potrebe. Kakor vedno se je tudi zdaj vrnila. Ne sama. Pripeljala je fanta s čudnim poetičnim imenom, tiho sta zaprla vrata in sedla na tla. Pošasti je zajela panika. V trenutku, ko sta se fantova in dekletova roka dotaknili, je vez med pošastma popustila. Pošasti iz omare so se zmeščali lasje, v kožo se ji je povrnila barva, na kosteh se je nabralo nekaj mesa. To ni bilo vse. Iz njenih oči so začele liti solze in javknila je, ko se je v njenem prsnem košu prikazal nož. Pošast izpod postelje je segla po njem, rdeče prstne blazinice so ji drgetale. Pogladila je fantovo čudno, poetično ime, izrezljano v ročaj. Dekle in fant sta z vsakim dotikom, objemom, ljubečo besedo pošastma spremenila obliko. Z vsakim njunim skupnim trenutkom je bilo pošasti manj. Prepustila sta se toku. Strahovi so izginjali. A čeprav je bila njuna bližina za pošasti pogumna, ju je rešila.

Sedaj fant in dekle srkata namišljeni čaj in grizljata navidezne piškote. Kljub strahovom, ki se tu in tam še pridušeno oglasijo iz omare, vesta, da na tem pošastnem svetu nista sama.